

Aan het College van B&W en de Gemeenteraad

Onderwerp: Ondergrondse containers voor restafval in Leeuwendaal

Datum: 8 juni 2021 (**bij de griffie binnen op 28 juni 2021**)

Geachte meneer, mevrouw,

Begin deze maand ontving ik als inwoner van Leeuwendaal een brief over ondergrondse containers voor restafval (kenmerk 21.050782). Allereerst maar de voorgeschiedenis, want die is nét iets anders dan in de brief wordt geschetst.

In 2017 werd Leeuwendaal zonder voorafgaande consultatie geconfronteerd met een plan voor de introductie van omgekeerd inzamelen. De gemeenteraad had hiertoe besloten en Leeuwendaal was één van twee pilotwijken. Het plan, dat voorzag in de introductie van PMD-bakken, vaste verzamelpunten voor het aanbieden van afvalbakken, de aanleg van ondergrondse containers en het 'rechttrekken' van de Koninginnelaan, leidde tot veel negatieve reacties op de website van Avalex. Op de achteraf georganiseerde informatiebijeenkomst gaf toenmalig wethouder Van der Meij tekst en uitleg. Kort daarna waren de aanpassing van de Koninginnelaan, de vaste verzamelpunten en de aanleg van ondergrondse containers van tafel. Kortom, het enige wat overbleef van de oorspronkelijke pilot was het gescheiden inzamelen van oud papier, GFT, PMD en restafval, hetgeen neerkwam op de bestaande situatie plus PMD.

In de brief wordt terecht gesteld dat sindsdien niet met de bewoners van Leeuwendaal is gecommuniceerd en dat dit de gemeente spijt. Om vervolgens te schrijven dat het nu tijd is voor de tweede stap. Ik heb hierover echter enkele vragen.

Allereerst, een pilot is alleen een pilot als er ook duidelijke doelstellingen aan zijn gekoppeld. Die worden wel of niet gehaald op basis waarvan vervolgens kan worden beargumenteerd dat de pilot wel of geen succes is. Maar in de brief staat uitsluitend dat het de opzet was dat Avalex en de gemeente konden leren. Wat ze hoopten te leren blijft onvermeld.

Daarnaast, de reden voor het niet informeren is blijkbaar dat het project in Leeuwendaal al die tijd heeft stilgelegen. Maar welk project heeft er dan stilgelegen? Ons huisvuil is gewoon gescheiden opgehaald en meer dan dat viel er niet onder de pilot nadat de andere onderdelen in 2017 stuk voor stuk waren afgevallen (zie hierboven). Maar ondanks het stilliggen heeft u de afgelopen vier jaar blijkbaar toch genoeg kunnen leren om nu een tweede stap te kunnen zetten.

Dit roept bij mij de volgende vragen op:

- Wat hoopte de gemeente en Avalex tussen 2017 en nu te leren?
- Wat is er uiteindelijk in deze periode geleerd?
- Hoe vertaalt dit zich in wat u de tweede stap noemt?

Ik neem aan dat het college niet licht omgaat met pilots, ook omdat het blijkens het Coalitieakkoord 2019-2022 voornemens is meer “kleinschalige buurtgerichte pilots” te organiseren (onder 2. Leefbaar en veilig, Avalex). Zonder duidelijke doelstellingen en terugkoppeling, tussentijds en/of achteraf, is natuurlijk iedere pilot op voorhand geslaagd. Of, zo je wilt, mislukt.

Verder stelt de brief dat gescheiden inzamelen herbruikbare grondstoffen oplevert. Er staat: “Alles wat u in deze [i.c. oud papier, GFT en PMD] containers stopt, zijn grondstoffen die opnieuw gebruikt kunnen worden.” Dat is natuurlijk maar ten dele waar, aangezien niet meer dan (gemiddeld) acht procent van het ingezamelde plastic opnieuw kan worden gebruikt. De rest wordt gewoon verbrand of, misschien wel erger, belandt elders, buiten Nederland, alsnog in het milieu. Dit staat nog los van de vraag of gescheiden inzamelen überhaupt beter is, want daarover lopen de meningen sterk uiteen. Niet voor niets zegt het Coalitieakkoord 2019-2022 dat zal worden onderzocht “of en wanneer nascheiden goedkoper is”. Ik zou daaraan willen toevoegen: “of effectiever”, want de prijs mag niet de enige reden voor een dergelijke keuze zijn.

Ik zou dan ook graag willen weten wat het omgekeerd inzamelen in Leeuwendaal concreet (dat wil zeggen: meetbaar) heeft opgeleverd en hoe dat is gemeten? Niet in de laatste plaats omdat ook dit jaar de kosten (wederom) flink zijn gestegen. Rijswijk heeft inmiddels een van de hoogste afvalstoffenheffingen van heel Nederland. Daar mag zeker een goede en eerlijke verantwoording aan de inwoners tegenover staan.

Die ondergrondse containers komen er wel — omgekeerd inzamelen is immers het gemeentelijk beleid — en persoonlijk ben ik tevreden over de manier waarop ons afval door Avalex wordt ingezameld. Het gaat mij in dit geval om iets anders, namelijk de gemakzucht en het gebrek aan verantwoording van zowel de gemeente als Avalex. In een tijd waarin ‘transparantie’ in de mond van elke politicus en bestuurder bestorven is, geeft de bestuurlijke praktijk slechts zelden blijk van transparantie. Blijkbaar ook in Rijswijk. Wat mij bovendien stoort is dat er helemaal geen sprake is van een pilot, maar dat het proces wel als zodanig wordt geframed.

Ik zie uit naar de antwoorden op mijn vragen.

Met vriendelijke groet,

(....)